Na podlagi 33. člena Pravilnika o organiziranosti vodnikov Planinske zveze Slovenije in 5. alinee 52. člena Statuta Planinske zveze Slovenije je zbor vodnikov Planinske zveze Slovenije dne, 29.11.2003 sprejel, UO PZS pa na svoji 11. seji dne, 12. 3. 2004 potrdil

PRAVILNIK
vodnikov Planinske zveze Slovenije

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Pravilnik vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) ureja status vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VPZS), pravice in dolžnosti, delovanje in področja delovanja, usposabljanje ter kategorizacijo in registracijo VPZS v okviru Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PZS).

2. člen

VPZS je lahko vsak, ki je uspešno opravil s programom določeno strokovno usposabljanje. VPZS je usposobljen strokovni delavec v športu na področju planinstva in je nosilec strokovnega naziva VPZS, ne glede na spol in ne glede na podeljeno kategorijo vodenja. Vsi VPZS so tudi vpisani v Register VPZS, ki ga vodi Komisija za vzgojo in izobraževanje PZS (v nadaljnjem besedilu: KVIZ).

II. DOLŽNOSTI IN PRAVICE VPZS

3. člen

Dolžnosti VPZS so:
- da skrbi za načrtovano, vsestransko varno, strokovno in vsebinsko bogato izvajanje vodniške dejavnosti;
- da ima vedno s seboj na turi ustrezno opremo;
- da za vodenje ne sprejema plačila;
- da aktivno sodeluje vsaj v eni od oblik vodniške organizacije in celotnega PD;
- da vsaj na tri leta pridobiva in obnavlja svoje vodniško znanje na izpopolnjevanjih VPZS;
- da vsako leto obnavlja svojo vodniško registracijo;
- da neregistrirane VPZS spodbuja k ponovni registraciji;
- da spodbuja k vpisu v PD nove člane;
- da s svojim delom uresničuje tudi širša programska načela PZS, kamor se v prvi vrsti uvršča priprava programa strokovne vodniške pomoči vrtcem in šolam;
- da sodeluje z oskrbniki planinskih koč;
- da sodeluje z markacisti v smislu sporočanja poškodb na poteh;
- da sodeluje z avtorji zemljevidov in vodnikov v smislu sporočanja ugotovljenih napak in popravkov;
- da varuje naravno in kulturno dediščino ter skrbi za varstvo okolja;
- da deluje v skladu s tem pravilnikom, pravili vodniških odsekov PD, pravili PD, Pravilnikom o organiziranosti vodnikov PZS, Statutom PZS in Častnim kodeksom slovenskih planincev ter ostalimi akti v okviru PZS, ki urejajo vodenje.

4. člen

VPZS sme vodi posamezno turo le na podlagi strokovne usposobljenosti za posamezno kategorijo, ki predstavlja tudi zgornjo mejo vodenja in v skladu s priporočenim številom vodenih. Dolžnost VPZS je tudi, da

pri načrtovanju, pripravi in izvedbi tur upošteva svojo strokovno usposobljenost in za vodenje zagotovi predpisano število ustrezno strokovno usposobljenih pomočnikov VPZS.
Preglednico vodenih na vodnika glede na težavnost ture pripravi Podkomisija za kategorizacijo in registracijo Vodniške komisije PZS (v nadaljnjem besedilu: PKR) s posebnim aktom, ki ga sprejme in potrdi Vodniška komisija PZS (v nadaljnjem besedilu: VK).

5. člen

Pravice VPZS so:
- opravljanje vodniške dejavnosti;
- da uživa vse pravice in ugodnosti, ki so določene v pravilih PD, Statutu PZS in drugih splošnih aktih PD in PZS;
- ob izpolnjevanju pogojev za registracijo je VPZS upravičen do zavarovanja odgovornosti pri vodenju, kar za vse VPZS in pripravnike za VPZS ureja PZS;
- povračilo stroškov, ki izhajajo iz vodniškega dela (stroški prevoza, stroški prehrane v času vodenja, stroški nočitev v času vodenja, materialni stroški (obraba opreme v času vodenja));
- informiranje o aktualnih stvareh s področja vodništva in planinstva preko vodniškega odseka planinskega društva oziroma PD;
- da sodeluje pri pripravi akcije (ture), ki jo bo vodil ali pomagal voditi;
- da spremeni potek ture ali jo celo prekine, če je to potrebno za varnost udeležencev;
- da zavrne pred začetkom ture udeležence, ki po opremi, zdravstvenem in splošnem stanju ne ustrezajo pričakovanim pogojem, v katerih bo potekala tura.

6. člen

VPZS ima pravico, da se sam odloči ali bo vodil določeno turo in si po potrebi izbere vodnike pomočnike. Če si VPZS za pomočnike izbere VPZS, ki imajo eno stopnjo nižjo kategorijo, kot je težavnost ture ali pripravnike za VPZS z enako kategorijo, ima lahko največ dva takšna pomočnika. Pri lahkih kopnih turah (A kategorija) lahko kot pomočniki sodelujejo tudi izkušeni planinci, enako največ dva. Za delo pomočnikov odgovarja VPZS, ki jih je izbral.

7. člen

VPZS odgovarja za svoje delo po Častnem kodeksu slovenskih planincev in ostalih aktih, ki urejajo vodniško dejavnost v okviru PZS.

8. člen

Na podlagi ugotovljenih večjih kršitev tega pravilnika, ostalih pravnih aktov PZS, Pravilnika VPZS ali Častnega kodeksa slovenskih planincev s strani določenega VPZS lahko VK predlaga zboru vodnikov izbris takšnega VPZS iz seznama registriranih VPZS. Vsaj šest mesecev preden VK poda zboru vodnikov predlog za izključitev VPZS iz seznama, mora VK PZS o tem pisno in argumentirano seznaniti VPZS, vodniški odsek, matično PD in matični vodniški odbor pri meddruštvenem odboru PD (v nadaljnjem besedilu: MDO).
Kaj so lahko večje kršitve tega pravilnika in ostalih aktov, postopek ugotavljanja in obravnavanja uredi VK s posebnim aktom, ki ga potrdi zbor vodnikov.

III. OZNAKE VPZS

9. člen

Značka in izkaznica VPZS sta enotni.

Značka VPZS je ovalne oblike, rahlo izbočena navzven, srebrno kovinske barve. V sredini je znak PZS modre barve, nad znakom ob zgornjem robu je zapisano Vodnik PZS v rdeči barvi, ob spodnjem robu pa isto besedilo izpisano tudi v angleščini: Guide AAS. Vsaka značka je oštevilčena na hrbtni strani, na sprednji strani pod znakom PZS pa sta vgravirana ime in priimek VPZS. Seznam izdanih značk vodi strokovna služba PZS.

Izkaznica je modre barve in žepne velikosti. Na naslovni strani je znak PZS in tekst: Vodnik Planinske zveze Slovenije ter v angleščini: Guide of Alpine Association of Slovenia. Izkaznica vsebuje osebne podatke, sliko ter podatke o doseženi kategoriji in registraciji. Seznam izdanih izkaznic vodi strokovna služba PZS.

10. člen

V primeru izgube ali poškodbe izkaznice ali značke, lahko VPZS pri strokovni službi PZS s pisno prošnjo in obrazložitvijo zaprosi za novo izkaznico ali značko. Stroške izdaje oziroma izdelave krije sam.

IV. KATEGORIZACIJA

Osnove kategorizacije

11. člen

VPZS so glede na svojo strokovno usposobljenost razvrščeni v sistem kategorizacije. Osnovo kategorizacije sestavljajo: težavnost, potrebno tehnično znanje, način gibanja, letni čas in geografske okoliščine posameznih tur. Vsaka kategorija ima črkovno oznako in kratek opis. Kategorije so stalne in standardizirane.

12. člen

Osnovno usposabljanje je usposabljanje VPZS A kategorije za vodenje lahkih kopnih tur, ki je osnova prostovoljnega vodništva. Program usposabljanja se lahko izvaja sklenjeno ali v več delih.

Licenčno usposabljanje (v nadaljnjem besedilu: izpopolnjevanje VPZS) je namenjeno obnavljanju obstoječega znanja in uvajanju novosti.

Nadaljevalno usposabljanje pa je namenjeno pridobivanju usposobljenosti za višje kategorije vodenja.

Splošni in posebni pogoji za pridobitev posamezne kategorije so navedeni v 21. členu tega pravilnika.

Kategorije vodenja

13. člen

Lahke kopne ture – A kategorija
Opis: osnovno vodništvo, za gibanje se uporablja predvsem hoja, posebno tehnično znanje ni potrebno.
Vodenje: lahke označene in lahke neoznačene poti.

Zahtevne kopne ture – B kategorija
Opis: vključuje osnovno vodništvo, pa tudi znanje uporabe vrvi, varovanja udeležencev na poti ter uporabo cepina.
Vodenje: vse iz kategorije A, poleg tega pa še zahtevne in zelo zahtevne označene poti vključno s posameznimi snežišči, zahtevne neoznačene poti in lahka brezpotja.

Zelo zahtevne kopne ture – C kategorija
Opis: K znanju potrebnemu za B kategorijo se doda še znanje gibanja naveze, varovanje vodenega na krajših plezalnih odsekih in posebna orientacijska znanja.
Vodenje: vse iz kategorije B poleg tega pa še vodenje po zelo zahtevnih neoznačenih poteh, zahtevnih in zelo zahtevnih plezalnih poteh ter zahtevnih in zelo zahtevnih brezpotjih.

Lahke snežne ture – D kategorija
Opis: Osnovno zimsko vodništvo, uporaba cepina in derez, palic in krpelj.
Vodenje: vse iz kategorije A, lahke označene in lahke neoznačene poti v snegu, zimsko markirane poti ter organizirani in varovani zimski pohodi.

Zahtevne snežne ture – E kategorija
Opis: K znanju potrebnemu za kategoriji C in D se doda še znanje uporabe vrvi in varovanje vodenih na krajših odsekih v zimskem brezpotju in posebno orientacijsko znanje.

Vodenje: vse iz kategorij C in D, zahtevne in zelo zahtevne označene poti v snegu ter lahko in zahtevno brezpotje v snegu.

Lahki turni smuki – G kategorija
Opis: K znanju za kategorijo D se doda še obvladovanje smučanja in tehniko hoje s smučmi ter posebno orientacijsko znanje.
Vodenje: vse iz kategorije A in D ter lahki turni smuki.

Zahtevni turni smuki – H kategorija
Opis: K znanju za kategoriji E in G se doda še popolno obvladovanje smučanja in tehnike hoje s smučmi na različnih terenih, potrebno je posebno orientacijsko znanje in obvladovanje zavarovanja poti v zimskih razmerah.
Vodenje: vse iz kategorije E in G ter zahtevni in zelo zahtevni turni smuki.

Lahke ledeniške ture – I kategorija
Opis: Hoja z derezami in cepinom po ledeniku, varovanje na ledeniku, reševanje iz ledeniških razpok in posebno orientacijsko znanje.
Vodenje: Vse iz kategorij C in E, lahke označene in delno neoznačene poti po ledeniku, lahko ledeniško brezpotje in kombinirane poti (led-skala) do zahtevnih neoznačenih poti.

Ledeniški turni smuki – K kategorija
Opis: K znanju za kategorijo I, se doda še popolno obvladovanje smučanja in tehnike hoje s smučmi na ledenikih ter posebno orientacijsko znanje.
Vodenje: vse iz kategorije H in I ter ledeniški turni smuki.

Plezalni vzponi – F kategorija
Opis: Poleg vsega iz kategorij C, E in I še znanje za vodenje v plezalnih smereh, pomoč soplezalcu, v kopnem, snegu, ledu, kombiniranem svetu, zaledenelih slapovih, reševanje, orientacija.
Vodenje: Vse iz kategorij C, E in I ter plezalne smeri v plezališčih in visokih stenah, v kopnem snegu in ledu do IV. težavnostne stopnje po lestvici Mednarodne zveze planinskih organizacij (v nadaljnjem besedilu: UIAA).

V. NAČINI PRIDOBIVANJA KATEGORIJ

14. člen

Nosilec programov usposabljanj VPZS je VK.

Izvajalci usposabljanj so lahko z verifikacijo Podkomisije za usposabljanje VK (v nadaljnjem besedilu: PU VK) tudi Mladinska komisija PZS, Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, PD, vodniški odbor MDO ali drugi ustrezni izvajalci, ki morajo zagotoviti enake organizacijske in vsebinske pogoje za kakovostno izvedeno usposabljanje.

Usposabljanje poteka po enotnih kriterijih in navodilih. Posamezne teme lahko predava le ustrezno usposobljen strokovni kader iz preglednice predavateljev in inštruktorjev za usposabljanja VPZS, ki jo pripravlja PU VK, sprejme in potrdi pa VK. Kriterije za uvrstitev na preglednico potrdi KVIZ.

15. člen

K osnovnemu usposabljanju za pridobitev naziva VPZS je mogoče pristopiti na podlagi uspešno opravljenega sprejemnega izpita in uspešno opravljene preizkusne ture. Osnovno usposabljanje za A kategorijo obsega: tečaj, opravljen izpit ter uspešno zaključeno pripravništvo. Izpit obsega izpitno nalogo, pisne teste in izpitno turo.

16. člen

Izvajalci oziroma organizatorji usposabljanja organizirajo usposabljanje po enotnih kriterijih in Navodilu za izvedbo usposabljanj VPZS, ki ga pripravi PU VK, sprejme in potrdi pa VK.

Izvajalci usposabljanja so dolžni sproti obveščati PU VK o opravljenem usposabljanju ter izpitih, najmanj pa enkrat letno.

17. člen

Način preverjanja usposobljenosti oziroma ocenjevanje:
- ni opravil (ocena 5);
- opravil (oceni 6, 7) in
- uspešno opravil (ocene 8, 9, 10).

Ocenjevanje oziroma preverjanje usposobljenosti se uredi z Navodilom za izvedbo usposabljanj VPZS, ki ga izdela PU VK, sprejme in potrdi pa VK.

18. člen

Kandidat mora opraviti izpit v roku največ leto dni po končanem tečaju. Če ga ne opravi, mora postopek za pridobitev katerekoli kategorije začeti znova. V primeru višje sile, ki je onemogočila opravljanje izpita v določenem roku, je možno podaljšanje roka, vendar ne več kot za eno leto, če je bila prošnja za podaljšanje dana na PU VK pred iztekom roka. Na odločitev PU VK se lahko VPZS pritoži na VK v 15 dneh po prejemu sklepa. Odločitev VK je dokončna.

19. člen

Po uspešno opravljenem izpitu postanejo kandidati pripravniki za VPZS oziroma pripravniki v višji kategoriji vodenja. Pripravništvo za VPZS oziroma pripravništvo v višji kategoriji vodenja lahko traja največ tri leta, pri čemer se upošteva 31. december tretjega leta, leto, v katerem so opravili izpit, pa ne. V tem času mora pripravnik voditi najmanj pet različnih tur, ki po težavnosti sodijo v kategorijo vodenja, za katero se opravlja pripravništvo. Vsako pripravniško turo morajo pripravniki voditi pod mentorstvom registriranega VPZS enake ali višje kategorije vodenja. Pri mentorstvu na petih pripravniških turah pa morata sodelovati najmanj dva različna registrirana VPZS. Pripravnik za VPZS oziroma pripravniki v višji kategoriji vodenja lahko vodi tudi pod mentorstvom aktivnega gorskega vodnika. Od registriranega VPZS ali gorskega vodnika mora dobiti pisno mnenje o opravljenem vodenju.

Če pripravnik ne vodi ture pod mentorstvom, je lahko v času pripravništva le pomočnik registriranemu VPZS na turi enake kategorije vodenja, v kateri opravlja pripravništvo.

20. člen

Pripravnik pošlje poročila o pripravništvu na ustreznem obrazcu, na katerem je tudi mentorsko mnenje, izvajalcu usposabljanja, ta pa po pregledu poročilo posreduje PKR kot predlog za potrditev določene kategorije. PKR na osnovi predloga, pisnih mnenj in poročil potrdi kategorijo vodenja.

Če pripravnik v roku treh let ne konča pripravništva, mora postopek za pridobitev katerekoli kategorije začeti znova. Izjemoma se pripravništvo lahko podaljša za eno leto, če pripravnik odda pisno prošnjo za podaljšanje pripravništva pred iztekom roka pripravništva, v kateri navede razloge, ki so mu onemogočili opraviti pripravništvo v roku treh let. Prošnje za podaljšanje pripravništva obravnava PKR. Na odločitev PKR se lahko VPZS pritoži na VK v 15 dneh po prejemu sklepa. Odločitev VK je dokončna.

Če PKR oceni, da pripravnik za VPZS oziroma pripravnik za višjo kategorijo vodenja ni uspešno opravil pripravništva, se lahko pripravnik zoper tako odločitev pritoži VK v 15. dneh po prejemu sklepa.

Če VK potrdi sklep PKR, se lahko pripravnik v roku 15. dneh po prejemu sklepa pritoži KVIZ. Odločitev KVIZ je dokončna.

21. člen

Pogoji za pridobitev naziva VPZS in napredovanja v višje kategorije vodenja, ki jih mora izpolniti kandidat, ko pristopi k izpitu, so splošni in posebni.

Splošni pogoji so:
- starost najmanj 18 let;
- dosežena IV. stopnja šolske izobrazbe (končana srednja poklicna šola);
- članstvo v društvu, ki je član PZS;
- pet letna predhodna aktivnost v planinstvu;
- ustrezno zdravstveno stanje;
- sposobnost samostojnega gibanja na turah, ki so za eno stopnjo težje od tiste, za katero si prizadeva pridobiti pravico vodenja.

Kandidat dokazuje, da izpolnjuje splošne pogoje z ustreznimi dokumenti.
Ustrezno zdravstveno stanje glede na zahtevnost posamezne kategorije kandidat potrdi s podpisom izjave o ustreznem zdravstvenem stanju, sposobnost samostojnega gibanja pa s spiskom tur, določenih v nadaljevanju tega člena.

Posebni pogoji za posamezne kategorije so:

Lahke kopne ture – A kategorija:
- uspešno opravljen sprejemni izpit;
- uspešno opravljena preizkusna tura, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih tur nad gozdno mejo po lahkih označenih ali neoznačenih poteh;
- 10 različnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih označenih poteh.

Zahtevne kopne ture – B kategorija:
- potrjena kategorija A, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 20 različnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih označenih poteh nad gozdno mejo;
- 5 različnih brezpotji.

Zelo zahtevne kopne ture – C kategorija:
- potrjena kategorija B, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 20 različnih tur po brezpotju nad gozdno mejo (štejejo tudi dostopi in sestopi plezalnih smeri, če so dolgi nad 250 m višinske razlike);
- 10 različnih plezalnih vzponov vsaj II. ali višje težavnostne stopnje po lestvici UIAA;
- 10 različnih plezalnih vzponov vsaj III. ali višje težavnostne stopnje po lestvici UIAA.

Lahke snežne ture – D kategorija:
- potrjena kategorija A, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih tur po lahkih označenih poteh v snegu;
- 5 različnih tur po zahtevnih označenih poteh v snegu.

Zahtevne snežne ture – E kategorija:
- potrjena kategorija C in D, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih označenih poteh v snegu;
- 5 različnih zimskih plezalnih vzponov.

Lahki turni smuki – G kategorija:
- potrjena kategorija A in D (če se izpit za D in G opravlja istočasno, potrjena kategorija D ni pogoj);
- uspešno opravljeno preverjanje znanja smučanja na preizkusni turi, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih lahkih turnih smukov;
- 5 različnih zahtevnih turnih smukov.

Zahtevni turni smuki – H kategorija:
- potrjena kategorija G in E, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih zahtevnih turnih smukov;
- 5 različnih zelo zahtevnih turnih smukov.

Lahke ledeniške ture – I kategorija:
- potrjena kategorija E, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih lahkih tur po ledeniškem svetu;
- 5 različnih zahtevnih tur po ledeniškem svetu.

Ledeniški turni smuki – K kategorija:
- potrjena kategorija H in I, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 15 različnih ledeniških smukov.

Plezalni vzponi – F kategorija
- potrjene kategorija C, E in I poleg tega pa v zadnjih petih letih kot prvi ali menjaje se v vodstvu opravljenih najmanj:
- 20 različnih kopnih smeri vsaj V+ težavnostne stopnje po lestvici UIAA;
- 10 različnih visokogorskih plezalnih vzponov;
- 10 različnih visokogorskih plezalnih vzponov najmanj IV. težavnostne stopnje po lestvici UIAA ali višjih od 500 m;
- 10 različnih visokogorskih snežnih (zimskih) vzponov;
- 5 različnih visokogorskih snežnih (zimskih) vzponov najmanj IV. težavnostne stopnje po lestvici UIAA ali višjih od 500 m;
- 10 različnih visokogorskih lednih/kombiniranih vzponov;
- 5 različnih visokogorskih lednih/kombiniranih vzponov najmanj IV. težavnostne stopnje po lestvici UIAA ali višjih od 500 m.

S seznamom opravljenih tur kandidat dokazuje, da izpolnjuje posebne pogoje za posamezno kategorijo.

22. člen

Prehod iz nižje v višjo kategorijo je mogoč z nadaljevalnim usposabljanjem, ki obsega: tečaj, opravljen izpit, v katerega spadajo izpitna naloga, pisni testi in izpitna tura, ter opravljeno pripravništvo za želeno višjo kategorijo. Če je kandidat osnovno usposabljanje končal z oceno uspešno opravil, se lahko takoj udeleži nadaljevalnega usposabljanja. Po zaporedni tri letni aktivnosti se lahko v nadaljevalno usposabljanje vključi vsakdo, ki je osnovno usposabljanje sklenil z oceno opravil.
Kandidat mora tudi izpolnjevati posebne pogoje za določeno kategorijo, ki so zapisani v 21. členu tega pravilnika.

Če kandidat pridobi višjo kategorijo, se šteje, da izpolnjuje pogoje tudi za nižje kategorije, ločeno za kopne ture, snežne ture in turne smuke.

23. člen

Kandidati (inštruktorji planinske vzgoje, alpinisti, alpinistični inštruktorji, člani GRS, …) za višje kategorije, ki imajo priznan naziv VPZS ter imajo ustrezno znanje in izkušnje enakovredne usposabljanju za višjo kategorijo, ki so jih pridobili v drugih usposabljanjih v okviru PZS ali izven nje, lahko ob izpolnjevanju posebnih pogojev, ki so zapisani v 21. člen tega pravilnika in opravljenem pripravništvu pridobijo višjo kategorijo v skladu z usposobljenostjo. Pogoji in načini pridobitve in potrditve so zapisani v Navodilu za pridobitev in potrditev kategorij v posebnih primerih, ki ga pripravi PKR, sprejme in potrdi pa VK.

24. člen

VPZS, ki v skladu z dogovorom med PZS in UIAA izpolnjuje pogoje, pridobi tudi ustrezne mednarodne kategorije po standardih UIAA.

VI. IZPOPOLNJEVANJA VPZS

25. člen

V izpopolnjevanje VPZS se lahko vključijo vsi kategorizirani VPZS in ostali posamezniki, ki zaprosijo za pridobitev naziva VPZS.

26. člen

Za podaljšanje dovoljenja za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva, ki velja tri leta, se mora VPZS redno na vsaka tri leta udeleževati izpopolnjevanj VPZS. Ta so ločena za kopne ture, snežne ture in turne smuke.

27. člen

Licenca za vodenje velja od potrditve na PKR tri leta oziroma do naslednje potrditve na PKR, če je to v sklopu tri letnega ciklusa oziroma ni drugačnega sklepa PKR.

V izkaznici VPZS je napisano leto, do konca katerega mu velja licenca. Če se VPZS udeleži izpopolnjevanje VPZS v letu, v katerem mu poteče licenca, mu nova licenca ob izpolnjevanju ostalih pogojev velja do konca tretjega leta, ne upoštevajoč leta v katerem se je udeležil izpopolnjevanja VPZS.

Če se VPZS udeleži izpopolnjevanja VPZS po izteku licence, se mu leto, v katerem se je udeležil izpopolnjevanja VPZS, šteje v triletno licenčno obdobje ali pa tistega leta nima licence.

Kot izpopolnjevanja VPZS šteje tudi uspešno končano dodatno usposabljanje, ločeno za kopne, snežne in turno smučarske kategorije.

28. člen

Teme za izpopolnjevanja VPZS določa PU VK tri leta pred začetkom ciklusa. V teh treh letih morajo biti teme usklajene tako, da se za izpopolnjevanja VPZS v naprej izda pisno gradivo.

VII. REGISTRACIJA VPZS

29. člen

Vsi VPZS so ob izdaji potrdila o usposobljenosti vpisani v Register VPZS, ki ga operativno vodi strokovna služba PZS. Z dnem vpisa v Register VPZS velja prvo dovoljenje za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva za dobo treh let.
Register VPZS vsebuje osebne podatke, podatke o usposabljanjih ter podatek o doseženi strokovni usposobljenosti oziroma kategoriji vodenja. Podatke lahko PZS uporablja v skladu z zakonskimi predpisi.

30. člen

Registracija VPZS obsega podaljševanje dovoljenja za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva in podaljševanje zavarovanja za primer civilno pravne odškodninske odgovornosti.
VPZS ima lahko licenco za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva ne da bi bil pri tem zavarovan za primer civilno pravne odškodninske odgovornost.

Podaljševanje licence za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva:
VPZS mora po pridobitvi naziva vsaka tri leta podaljševati licenco za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva. Pogoj je, da je bil v letu pred iztekom licence aktiven v najmanj petih akcijah in da se je vsaj enkrat na tri leta aktivno udeležil izpopolnjevanja VPZS, ločeno za kopne ture, snežne ture in turne smuke ali opravil izpit za pridobitev višje kategorije vodenja.

Kot udeležba na izpopolnjevanju VPZS se šteje tudi aktivna udeležba inštruktorja, če je ta poleg teme, ki jo je vodil ali pomagal voditi, aktivno sodeloval tudi na vseh ostalih temah izpopolnjevanja VPZS.

Podaljševanje zavarovanja za primer civilno pravne odškodninske odgovornosti:
Za podaljševanje zavarovanja za primer civilno pravne odškodninske odgovornosti, ki izvira iz dejavnosti VPZS, je treba vsako leto do 28. februarja poslati pisno poročilo o delu na VK. Poročilo pošlje PD ali ustrezen organ PD na ustreznem obrazcu, ki ga izpolni VPZS. Minimalen pogoj za podaljševanje zavarovanja za primer civilno pravne odškodninske odgovornosti je pet planinskih aktivnosti (vodenje izletov, tabori, predavanja, seminarji, usposabljanja, markiranja, planinska orientacijska tekmovanja, …), od tega morata biti vsaj dve aktivnosti izvedeni v okviru matičnega PD in vsaj dve aktivnosti samostojno vodeni turi.

S poslanim poročilom PD hkrati tudi potrdi, da je VPZS član PD s plačano članarino za tekoče leto. Le v izjemnih primerih lahko VPZS pošlje poročilo in dokaz, da je plačal članarino, sam neposredno na VK. V takšnih primerih mora biti priloga poročila tudi pisna obrazložitev, zakaj je VPZS sam posredoval poročilo.

31. člen

Če VPZS licence za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva ne podaljša dvakrat zapored (obdobje šestih let), mora pred udeležbo na izpopolnjevanju VPZS ponovno izpolniti posebne pogoje za udeležbo na osnovnem usposabljanju pogoj tur za kategorijo A. Izpolnjevanje pogojev dokazuje s seznamom opravljenih tur. Ta pogoj mora izpolniti do dneva prijave na izpopolnjevanje VPZS.

32. člen

VPZS, ki so v svoji najvišji kategoriji aktivni že najmanj deset let, za podaljšanje zavarovanja za primer civilno pravne odškodninske odgovornosti ni potrebno pošiljati poročila o svoji aktivnosti, ampak je dovolj le pisno izražena želja. Ta ugodnost se ne nanaša na podaljševanje licence za opravljanje strokovnega dela v športu na področju planinstva oziroma na obvezna triletna izpopolnjevanja VPZS, ločeno za kopne ture, snežne ture in turne smuke.

Doba deset let se šteje od dneva, ko je bila VPZS potrjena najvišja kategorija vodenja, ki je določena s tem pravilnikom.

33. člen

VPZS, ki ne izpolnjuje pogojev 26. člena, se podaljšanje registracije zavrne dokler ne izpolni pogojev. Registracija v preteklem letu ni pogoj za registracijo v naslednjem letu.

Izjemoma se registracija lahko podaljša za eno leto, kljub neizpolnjevanju pogojev, če VPZS odda pisno prošnjo v kateri navede razloge za neizpolnjevanje pogojev. Prošnje obravnava PKR. Na odločitev PKR se lahko VPZS pritoži na VK v 15 dneh po prejemu sklepa. Odločitev VK je dokončna.

34. člen

Za enotno evidenco vseh VPZS skrbi strokovna služba VK PZS, ki tudi potrdi registracijo posameznega VPZS.

Vsako leto se v Obvestilih PZS objavi spisek registriranih VPZS za tekoče leto.

VIII. PRIZNANJA VPZS

35. člen

Vodniška priznanja se podeljujejo vsem VPZS, ki so s svojim delom pomembno prispevali k razvoju in ugledu vodništva v okviru PZS, kar ureja Pravilnik o priznanjih VPZS, ki ga sprejme VK in potrdi zbor vodnikov.

IX. PREHODNE DOLOČBE

36. člen

Naziv VPZS lahko pridobijo tudi študentje in diplomanti Fakultete za šport, Pedagoške fakultete v Mariboru in Pedagoške fakultete v Ljubljani. Posamezne kategorije imajo priznane po izpolnitvi pogojev in potrjene po uspešno opravljenem pripravništvu. Pogoji in načini pridobitve in potrditve kategorij so zapisani v Navodilu za pridobitev in potrditev kategorij v posebnih primerih, ki ga v sodelovanju z zgoraj navedenimi fakultetami pripravi PKR, sprejme in potrdi pa VK.

Naziv VPZS lahko pridobi tudi ´´mladinski planinski vodnik´´ ali ´´planinski vodnik´´, ki je imel priznan ta naziv, a se v letu 1991 ni kategoriziral. Izpolniti mora naslednje pogoje: poročilo z vsaj 27 turami, ki jih je opravil v zadnjih petih letih pred oddajo vloge na ustreznem obrazcu in najmanj eno aktivno udeležbo na izpopolnjevanju VPZS za kopne ture v zadnjih treh letih. Če izpolni zahtevane pogoje, ima lahko priznano in potrjeno kategorijo A.

Naziv VPZS lahko pridobi na svojo zahtevo tudi gorski vodnik, ki ima ustrezno znanje in izkušnje oziroma je končal usposabljanje po programu za gorske vodnike. Ustreznost programa ugotovi KVIZ. Pogoji in načini pridobitve in potrditve kategorij so zapisani v Navodilu za pridobitev in potrditev kategorij v posebnih primerih, ki ga pripravi PKR, sprejme in potrdi pa VK.

37. člen

Dokler ustrezni organi ne bodo sprejeli aktov navedenih v 38. členu tega pravilnika, veljajo sklepi PKR in VK in ostala navodila, ki niso v nasprotju s tem pravilnikom.

38. člen

Na podlagi tega pravilnika VK pripravi Akt o kršitvah, postopkih ugotavljanja kršitev in obravnavanje ter Pravilnik o priznanjih VPZS, ki ju sprejme in potrdi zbor vodnikov.

Na podlagi tega pravilnika VK in njeni podkomisiji pripravita Navodilo za izvedbo usposabljanj VPZS in Navodilo za pridobitev in potrditev kategorij v posebnih primerih. Oba zgoraj omenjena akta sprejme in potrdi VK.

39. člen

Zaradi priprave Vodniškega učbenika in Planinske šole ter s tem povezane prenove učnih načrtov se za izvajanje usposabljanj po Navodilih za izvedbo usposabljanj VPZS uvede prehodno obdobje do 31.12.2006, ko se bo usposabljanja lahko izvajalo še po prej veljavnih pravilih.

40. člen

Vsi postopki za pridobitev oziroma potrditev kategorij, ki so se začeli do sprejema tega pravilnika, se izvedejo po načinu, ki je veljal do sprejema tega pravilnika.

X. KONČNE DOLOČBE

41. člen

Z dnem ko prične veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o izobraževanju, kategorizaciji in registraciji vodnikov Planinske zveze Slovenije, ki ga je na 16. seji dne 7. novembra 1997 sprejel in na 22. seji, 5. oktobra 2001 dopolnil UO PZS.

42. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Obvestilih PZS.

Predsednik PZS:
mag. Franci Ekar

ŠTEVILKA: UO-PZS/0163
DATUM: 12.3.2004